

Teaching Guide

Teaching Guide				
Identifying Data				2023/24
Subject (*)	Developmental Disorders		Code	652G04012
Study programme	Grao en Logopedia			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Graduate	1st four-month period	Second	Obligatory	6
Language	Spanish			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	Psicoloxía			
Coordinador	Martínez Ferreiro, Silvia	E-mail	s.martinez.ferreiro@udc.es	
Lecturers	González Fernández, María Dolores	E-mail	m.d.gonzalez@udc.es	
	Martínez Ferreiro, Silvia		s.martinez.ferreiro@udc.es	
Web				
General description	Alteracions de base evolutiva aborda a conceptualización e caracterización dun grupo de alteracions que se presentan na etapa infanto-xuvenil afectando de maneira sobresaínte á comunicación e a linguaxe. Ditas alteracions inclúen dunha banda Sordocegueira, Discapacidade Intelectual e Parálise cerebral e doutra Autismo, TDAH, e outros síndromes asociados a patróns desviados da norma.			

Study programme competences

Code	Study programme competences
A1	Coñecer e integrar os fundamentos biolóxicos da Logopedia: a Anatomía e Fisioloxía.
A2	Coñecer e integrar os fundamentos psicolóxicos da Logopedia: o desenvolvemento da linguaxe, o desenvolvemento psicolóxico, a Neuropsicoloxía da linguaxe, os procesos básicos e a Psicolingüística.
A3	Coñecer e integrar os fundamentos lingüísticos da Logopedia: Fonética e fonoloxía, morfosintaxe, semántica, pragmática, sociolingüística.
A5	Coñecer e integrar os fundamentos metodolóxicos para a investigación en Logopedia.
A6	Coñecer a clasificación, a terminoloxía e a descrición dos trastornos da comunicación, a linguaxe, a fala, a voz e a audición e as funcións orais non verbais.
A7	Coñecer, recoñecer e discriminar entre a variedade das alteracións: os trastornos específicos do desenvolvemento da linguaxe, trastorno específico da linguaxe, atrasos da linguaxe, trastornos fonéticos e fonolóxicos; os trastornos da comunicación e a linguaxe asociados a déficit auditivos e visuais, o déficit de atención, a deficiencia mental, o trastorno xeneralizado do desenvolvemento, os trastornos do espectro autista, a parálise cerebral infantil e as plurideficiencias; os trastornos específicos da linguaxe escrita; as discalculias; as alteracións no desenvolvemento da linguaxe por privación social e as asociadas a contextos multiculturais e plurilingüismo; os trastornos da fluidez da fala; as afasias e os trastornos asociados; as disartrias; as disfonías; as disglosias; as alteracións da linguaxe no avellentamento e os trastornos dexenerativos; as alteracións da linguaxe e a comunicación en enfermidades mentais; o mutismo e as inhibicións da linguaxe; as alteracións das funcións orais non verbais: deglución atípica, disfagia e alteracións tubáricas.
B2	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo.
B3	Apreciar as distintas manifestacións da diversidade.
B4	Aprender a aprender.
B6	Capacidade de adaptarse aos cambios.
B7	Capacidade de análise e síntese.
B11	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
B13	Coñecer e manexar as novas tecnoloxías da comunicación e da información.
B17	Saber expresarse en público.
B20	Ter iniciativa e espírito emprendedor.
B21	Tomar decisións con autonomía e responsabilidade.
B23	Traballar de forma colaborativa.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.

C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.

Learning outcomes			
Learning outcomes	Study programme competences		
Coñecer e integrar os fundamentos psicolóxicos da Logopedia. O desenvolvemento da linguaxe, o desenvolvemento psicolóxico, a neuropsicoloxía da linguaxe, os procesos basicos da Psicolingüística A2	A1	B2	C1
	A2	B3	C3
	A3	B4	C6
Coñecer a clasificación, a terminoloxía e a descrición dos trastornos da comunicación, a linguaxe, a fala, a voz e a audición e as funcións orais non verbais A6	A5	B6	C7
	A6	B7	
	A7	B11	
Coñecer, recoñecer, discriminar entre a variedade das alteracións: os trastornos da comunicacion e da linguaxe asociados á deficiencia mental, aos trastornos do espectro autista, á parálisis cerebral e ás plurideficiencias A7		B13	
		B17	
		B20	
Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo B2		B21	
		B23	
Apreciar as distintas manifestacións da diversidade B3			
Aprender a aprender B4			
Capacidade de adaptarse aos cambios B6			
Capacidade de análise e síntese B7			
Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional B11			
Coñecer e manexar as novas tecnoloxias da informacion e da comunicacion B13			
Saber expresarse en público B17			
Ter iniciativa e espírito emprendedor B20			
Tomar decisións con autonomia e responsabilidade B21			
Traballar de forma colaborativa B23			
Expresarse correctamente tanto de forma oral como escrita nas linguas oficiais da comunidade autonoma C1			
Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxias da informacion e da comunicacion (TIC) necesarias para o exercicio da profesion e para a aprendizaxe ao longo da vida C3			
Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse C6			
Asumir como profesional e como cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida C7			

Topic	Sub-topic
1. Conceptos xerais básicos	1.1. Concepto de alteración lingüística. 1.2. Elementos a ter en conta no campo das alteracións da linguaxe. 1.3. Factores causantes de alteracións lingüísticas. 1.4. Clasificación e descrición das alteracións lingüísticas.
2. As alteracións da Sordoceguera.	2.1. Clasificación, descrición e terminoloxía das alteracións físicas, comunicativo-lingüísticas, cognitivas e psicosociais presentes na sordoceguera.
3. As alteracións da Parálisis Cerebral (PC).	3.1. Clasificación, descrición e terminoloxía das alteracións físicas, comunicativo-lingüísticas, cognitivas e psicosociais presentes na parálisis cerebral.
4. As alteracións da Discapacidade Intelectual (DEI).	4.1. Clasificación, descrición e terminoloxía das alteracións físicas, comunicativo-lingüísticas, cognitivas e psicosociais presentes na discapacidade intelectual.
5. Os Trastornos do Espectro Autista (TEA).	5.1. Clasificación, descrición e terminoloxía das alteracións físicas, comunicativo-lingüísticas, cognitivas e psicosociais presentes nos Trastornos do Espectro Autista.
6. Os trastornos neuroxénéticos.	6.1. Clasificación, descrición e terminoloxía das alteracións físicas, comunicativo-lingüísticas, cognitivas e psicosociais presentes nas síndromes neuroxénéticas tales como a Síndrome de Down.
7. O Trastorno por Déficit de Atención e Hiperactividade (TDAH)	7.1. Clasificación, descrición e terminoloxía das alteracións físicas, comunicativo-lingüísticas, cognitivas e psicosociais presentes no Trastorno por Déficit de Atención e Hiperactividade.
8. Outros trastornos do neurodesenvolvemento.	8.1. Clasificación, descrición e terminoloxía das alteracións físicas, comunicativo-lingüísticas, cognitivas e psicosociais presentes noutros trastornos do neurodesenvolvemento incluídos no DSM5-TR.

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student's personal work hours	Total hours
Guest lecture / keynote speech	A1 A3 A5 A6 A7 B2 B3 B7 B11 C6 C7	21	0	21
Workbook	B2 B7 B17 C1	8	8	16
Case study	A6 A7 B2 B4 B6 B7 B20 B21 B23	24	21	45
Glossary	A6 B7 B13	0	10	10
Oral presentation	A6 A7 B2 B7 B13 B17 C1 C3	2	8	10
Multiple-choice questions	A2 A6 A7 B2 B7	2	36	38
Introductory activities	A2 B7 C1	6	2	8
Personalized attention		2	0	2
(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.				

Methodologies	
Methodologies	Description
Guest lecture / keynote speech	A docente responsable fará a exposición dos temas potenciando o carácter interactivo coa participación dos estudantes por exemplo a través de preguntas.
Workbook	As lecturas faranse en dúas modalidades: a) na aula, con posterior resumo das mesmas e b) fora da aula, expoñéndose dentro da clase os resultados.
Case study	Traballaranse distintos casos correspondentes aos diferentes bloques temáticos. Tanto a docente coma os estudantes, divididos en pequenos grupos de traballo, poderán propor o aprofundamento nun caso concreto. As cuestións suscitadas deberán ser respondidas por escrito.

Glossary	Os alumnos elaboraran un glosario onde se expliquen o conxunto de conceptos que permiten a comprensión dos trastornos tratados na materia.
Oral presentation	Os alumnos deberán traballar cos trastornos que se abordan na asignatura aprofundando sobre eles e realizando unha exposición final.
Multiple-choice questions	Os alumnos realizarán un exame tipo test mediante o que se determinará o grado de aprendizaxe dos fundamentos teóricos e prácticos.
Introductory activities	Levaranse a cabo a fin de identificar os coñecementos previos necesarios para abordar a asignatura.

Personalized attention

Methodologies	Description
Introductory activities	Nas actividades que requiran unha atención personalizada (ex. estudo de casos e presentación oral), os alumnos contarán coa mesma, ben na aula ben no despacho da docente. Ademais, poden utilizar outras vías (teléfono, email, Moodle) para resolver calquera dúbida.

Assessment

Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Case study	A6 A7 B2 B4 B6 B7 B20 B21 B23	Valorarase a análise dun problema concreto para chegar a unha decisión tomada mediante discusión. O estudante sitúase ante un caso que lle describe unha situación real da vida profesional e deberá ser capaz de analizar unha serie de feitos referentes ao ámbito da linguaxe, debendo chegar a unha decisión razoada a través da discusión nun pequeno grupo de traballo.	20
Glossary	A6 B7 B13	O estudante debe dominar a terminoloxía referida ás alteracións de base evolutiva	15
Oral presentation	A6 A7 B2 B7 B13 B17 C1 C3	Valorarase o dominio e a claridade conceptual do tema, a corrección da linguaxe empregada e o emprego das novas tecnoloxías.	25
Multiple-choice questions	A2 A6 A7 B2 B7	Realizarase un exame tipo test, con preguntas de opción múltiple das cales unha soa é a válida. Para o cálculo da nota final do test, os erros descontaranse do número total de acertos.	40

Assessment comments

ALUMNOS EN MODALIDADE ASISTENTE. Considérase alumnado asistente cando se acuda ao 80% das sesións expositivas e ao 80% das interactivas. A cualificación dos alumnos asistentes engloba os apartados seguintes: Estudos de casos, Glosario, Presentación oral e Proba de resposta múltiple. Para superar a asignatura a nota ha de ser 5, valorándose todos os apartados. As persoas que non contén co 80% de asistencia farán o exame estándar pero con 10 preguntas máis. Poderase optar a matrícula de honor a partir de 9,5, acreditando as razóns nun escrito dirixido á docente.

ALUMNOS NON ASISTENTES. Deberán poñerse en contacto coa docente responsable da materia ao iniciarse o curso e informar da súa circunstancia. Serán avaliados únicamente a través dun exame que consta de dous partes: a) tipo test para avaliar o contido teórico da materia e b) resolución dun caso dado para a parte práctica. O exame puntúa sobre 10. Considerarase aprobado de 5 en adiante en cada unha das partes. Os **ESTUDANTES QUE CURSEN A MATERIA EN 2ª MATRÍCULA** poderán acollerse ó segundo suposto previa presentación de documentación xustificativa. Fraude académica: no caso de fraude, o/a estudante será cualificado con ?suspense? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente, tanto se a comisión da falta se produce na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario.

TODAS AS EVALIACIÓNS DO CURSO 2023/2024 SEGUIRÁN OS CRITERIOS ESTABLECIDOS NESTA SECCIÓN, QUE SE APLICARÁN A AMBAS DÚAS CONVOCATORIAS.

Sources of information

Basic	- (). - David Caplan (1992). Introducción a la neurolingüística y al estudio de los trastornos del lenguaje.. Madrid. Visor Distribuciones S.A. - . Serra, M; Serrat, E; Solé, R.; Bel, A; Aparici, M. (2000). La adquisición del lenguaje. Barcelona. Ariel Psicología - Peña - Csanova, J. (2002). Manual de logopedia. Barcelona. Masson. - Belinchón, M; Igoa, J.M.; Riviere, A. (2000). Psicología del lenguaje. Madrid. Trotta S.A. - Rondal, J.A.; Serón, X. (Reed. 2000). Trastornos del lenguaje. Barcelona. Paidós
Complementary	

Recommendations
Subjects that it is recommended to have taken before
Developmental Disorders/652G04012
Subjects that are recommended to be taken simultaneously
Assessment of Developmental Disorders/652G04017
Subjects that continue the syllabus
Cognitive, Social and Personality Development/652G04031
Other comments
Recoméndase cursar a materia "Evaluación de las Alteraciones de Base Evolutiva". Recomendase o envío dos traballos telemáticamente e de non ser posible, non utilizar plásticos,   elixir a impresión a dobre cara, empregar papel reciclado e evitar imprimir borradores.   Débese facer un uso sostible dos recursos e a prevención de impactos negativos sobre o medio natural.   Débese ter en conta dos principios éticos relacionados cos valores de sostenibilidade nos comportamentos persoais e profesionais. Deberase incorporar a perspectiva de xénero (usarase linguaxe non sexista, bibliografía de autores/as de ambos os sexos, propiciarse a intervención en clase de alumnos e alumnas?). Facilitarase a plena integración do alumnado que por razón físicas, sensoriais, psíquicas ou socioculturais, experimenten dificultades a un acceso axeitado, igualitario e proveitoso á vida universitaria. Se recomenda cursar la materia "Evaluación de las Alteraciones de Base Evolutiva". Se recomienda el envío de los trabajos por vía telemática y de no ser posible, no utilizar plásticos, elegir la impresión a doble cara, emplear papel reciclado y evitar imprimir borradores.   Se debe hacer un uso sostenible de los recursos y prevenir impactos negativos sobre el medio natural.   Se debe tener en cuenta la importancia de los principios éticos relacionados con valores de sostenibilidad en los comportamientos personales y profesionales.   Se incorporará la perspectiva de género. Se facilitará la plena integración del alumnado que por razones   físicas, sensoriales, psíquicas o socioculturales, experimenten dificultades a un acceso adecuado, igualitario e provechoso a la vida universitaria.

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.